
Pædagogisk læreplan for Daginstitutionen Skovgården

2024

Daginstitutionen Skovgården består af 4 børnehuse:

Balle Børnehus har adresse på Balle Torv 4-6 og består af 2 huse, der er sammenhængende ved de to legepladser, der støder op til hinanden.

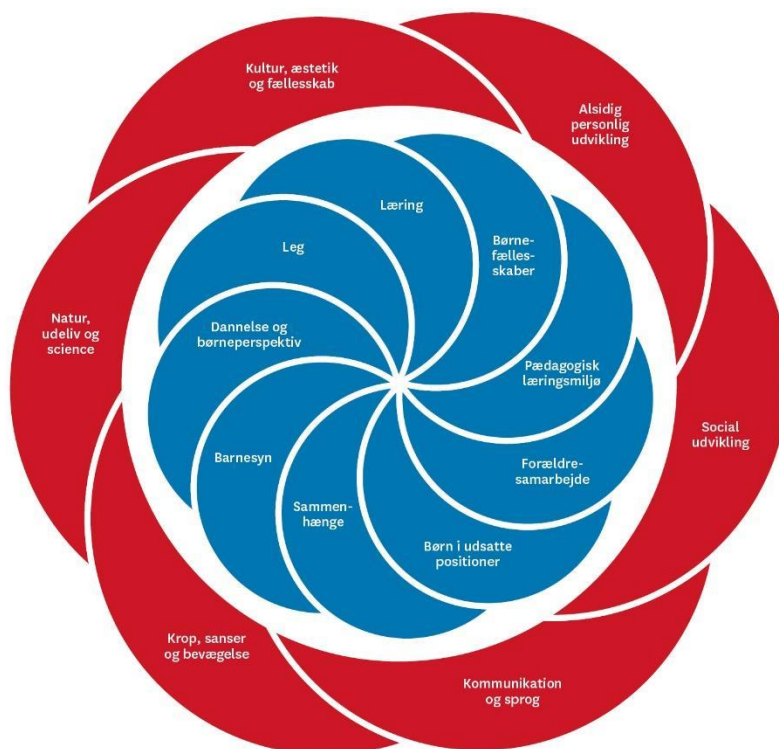
Vuggestuen er normeret op til 33 børn fordelt på 3 stuer og børnehaven normeret op til 88 børn fordelt på 3 stuer og en bus. Børnehaven har siden 2021 haft tilknyttet en bus, som hver dag kører ud med en børnegruppe.

Balle Natur Børnehus har adresse på Balle Torv 8-12 og består af 2 huse, der ligger tæt på hinanden, kaldet "Huset" og "Hytten".

Der er normeret op til 90 børnehavebørn fordelt på 4 stuer. I 2021 er Balle Natur Børnehus udvidet med to nye vuggestuegrupper, som er normeret til 27 børn. Vuggestue Grupperne er beliggende i henholdsvis Hus og Hytte. Derudover fik børnehaven også tilknyttet en bus i 2021, som hver dag kører ud med en gruppe børn.

Dalhavens Børnehus har adresse på Daltoften 6-8, med normering op til 88 børnehavebørn, fordelt på 4 stuer/2 torve. Vuggestuen er normeret til 56 børn, fordelt på 4 stuer med mini/mellembørn på Hedens torv og en maxi/Uglestue, som ligger i forbindelse med børnehaven.

Børnehuset Birksvej har adresse på Birksvej 1 med en normering på 72 børnehavebørn fordelt på 3 stuer og 30 vuggestuebørn fordelt på 2 stuer, samt tilknyttet en dagpleje legestue på op til 15 børn.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Sådan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.

Vi møder det enkelte barn med respekt og en nysgerrighed på barnets intentioner og oplevelser.

I vores planlægning og organisering af pædagogisk praksis er vi opmærksomme på at følge barnets spor.

Ex: Den voksne har planlagt et forløb, hvor børnene skal samle brombær til syltetøj. På vejen opdager et barn flere snegle og bliver optaget af dette. Flere børn slutter sig til og begynder at lede efter snegle. Den voksne vælger at følge børnenes spor og lader i stedet sneglene blive omdrejningspunktet for turen.

- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.

Med en anerkendende tilgang får børnene ofte medbestemmelse men bliver samtidig givet nogle rammer, som de kan være medbestemmende indenfor.

Der er en vekslen mellem det enkelte barn og børnefællesskabet ift at barnet både skal få følelsen af at være unikt og betydningsfuld og samtidig at kunne indordne sig og indgå i det store børnefællesskab.

Ex: Et barn vil sidde på en skammel i stedet for en triptrap stol, men der er ikke flere ledige. Den voksne fortæller barnet, at det enten kan hente en skammel på den anden stue eller vente til et af de andre børn er færdige, og der bliver en skammel ledig.

- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.

Legen er det store omdrejningspunkt for dagen i Skovgården og vi anser det som værende det vigtigste element for børnenes trivsel, læring og udvikling.

Vi er bevidste om hvornår og hvorfor vi skaber rammer for leg

- struktureret leg/rammelege, den voksne går foran og er styrende i legen.
- lege, hvor voksne går ved siden af og er deltagende sammen med børnene evt. anvendelse af lege-manuskripter.
- fri leg hvor børnene gør egne erfaringer med leg, hvor den voksne kan være iagttagende og eventuelt skabe tilpasse forstyrrelser.

Ex: I Skovgården anvender vi blandt andet legemanuskripter. I første omgang er det den voksne der går foran og er styrende i legen og viser børnene, hvordan de skal lege, eksempelvis køkkenleg. I næste trin er den voksne ved siden af og leger legen sammen med børnene. I tredje trin har børnene fået så meget erfaring med legen at de leger den selv i den frie leg. Den voksne er iagttagende og kan her vælge at 'gå i vejen' ved at tilføre legen nye elementer.

- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.

I Skovgården har vi fokus på at skabe inspirerende læringsmiljøer både ude og inde. Det sker ved at de voksne organiserer og indretter de fysiske rum inde og ude, som inspirerer og lægger op til leg. De pædagogiske aktiviteter tilrettelægges, så der er en god vekselvirkning mellem børneinitieret og vokseninitieret aktiviteter/leg.

Ex: På legepladsen laver den voksne en motorikbane, hvor der bl.a. bindes en stige fast mellem to bord/bænkesæt som børnene skal kravle over. Udover den motoriske udfordring, erfarer børnene at en stige også kan have andre funktioner end det man normalt forbinder den med.

- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.

Vi har øje for det enkelte barns behov og tryghed, så alle børn føler sig, som en del af et fællesskab. Fællesskabet er præget af ligeværdighed, respekt, tolerance og hvor alle roller er betydningsfulde. Det er vores målsætning at alle børn skal have relationer og venskaber i børnefællesskabet.

De voksne sætter rammer, så alle børn har mulighed for at indgå i børnefællesskabet med de forskelligheder og forudsætninger de hver især har. Der tales åbent om at alle mennesker har noget de skal øve sig på, og det hjælper vi hinanden med.

Ex: Til samling synger vi og taler om, hvem der er kommet og hvem der mangler i dag. Efter lidt tid begynder et barn at blive urolig. En voksen sætter sig hen ved siden af barnet og lægger en hånd på ryggen, mens vi synger færdig. Herefter igangsætter den voksne en bevægelsesleg for hele børnegruppen.

Pædagogisk læringsmiljø

Sådan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trykt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.

I Skovgården har vi fokus på pædagogisk læringsmiljø hele dagen, og betragter hverdagsrutiner og dagsrytme som værende meget betydningsfulde.

Personalet i det enkelte børnehus arbejder bevidst og reflekteret med at både dagsrytme og hverdagsrutiner skal være meningsgivende og tilpasset den konkrete børnegruppe. Det betyder at dagsrytme og hverdagsrutiner løbende justeres.

I de pædagogisk tilrettelagte aktiviteter skal der være en god balance mellem børne- og vokseninitieret aktiviteter, som er målrettet den konkrete børnegruppe og tager udgangspunkt i børnenes interesse og udviklingsniveau.

Ex: I en vuggestuegruppe oplever personalet at der er kommet meget uro under frokostmåltidet. De er undersøgende på om det mon er fordi børnene er trætte, og de vælger i en periode at gå ind og spise lidt tidligere end normalt. Hurtigt oplever de en positiv ændring, hvor der var mere ro og børnene har bedre overskud til måltidet.

Ex: I børnehaverne har børnene selv eftermiddagsmadpakke med. Her sidder de sammen med stuen og spiser, mens en voksen læser højt fra en bog. Børnene får her en pause fra legen og ro til at spise madpakke. Derudover er dette en sprogstimulerende aktivitet, hvor den voksne kan vælge en bog, som indirekte er målrettet konkrete børn, som har brug for sprogstimulering.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Sådan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø

- I indretningen af lege- og læringsmiljøer ude og inde. Lege- og læringsmiljøerne skal være alsidige og inspirere til leg inden for alle læreplanstemaer.

Vi indtænker både muligheder for leg i store og små grupper, samt mulighed for individuelle lege. Fodboldbanen, sandkassen og cykelbanen er eksempler på legemiljøer, hvor børn kan lege sammen i en større gruppe. Fodbold kan ses som en struktureret leg, hvor børnene skal indordne sig bestemte regler, for at legen/spillet fungerer.

Sandkassen og cykelbanen giver mulighed for ex rollelege, regellege og fangelege i store og små grupper. De giver også mulighed for parallellege og individuelle lege.

Ved at skabe forskellige afgrænsede lege- og læringsmiljøer ude og inde, kan børn lege uforstyrret i mindre grupper. Ex legehuse, legekøkken, bilbane.

Ex: De fysiske legemiljøer vedligeholdes løbende ved at have fokus på oprydning, ændre indretning og anvende forskellige typer legetøj. Børnene inddrages i udsmykningen af rummene ude og inde ex ved at hænge børnetegninger/kreationer op.

De voksne understøtter det psykiske børnemiljø ved skiftevis at være foran, ved siden af og bagved børnene i legen.

De voksne kan hjælpe børnene på vej i legen ved at opdele børnene i mindre grupper ude, inde og på ture i nærmiljøet.

Børn i udsatte positioner

Sådan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes

- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i rutiner, lege og aktiviteter.

I den fysiske indretning har vi små skærmede kroge, hvor børn har mulighed for at lege i mindre grupper i mere overskuelige sammenhænge for børn i udsatte positioner. De skærmede kroge giver også mulighed for børn at holde en pause og samle energi. Indretningen ude og inde skal give mulighed for både stillesiddende/rolige aktiviteter, såvel som områder, hvor der er mulighed for bruge kroppen, ex tumlemadrasser og boksebold.

Ved at opdele børnene i mindre grupper, har den voksne mulighed for at være tæt på og guide i det sociale samspil. Vi anvender legemanuskripter, hvor børnene eksempelvis kan "øve" forskellige basis lege.

Vi har gode erfaringer med at anvende visuel guidning i rutine situationer ex printede billeder af flyverdragt/hagesmæk. Visuel guidning anvendes også i pædagogiske aktiviteter, hvor den voksne tegner det der skal ske på en tavle. Dette er med til at skabe forudsigelighed og genkendelighed.

Ex: Et barn viser fysisk uro i garderoben og kommer ikke i gang med at tage sit overtøj på. En voksen opfordrer barnet til at kigge på billederne, hvor man kan se rækkefølgen i hvilket tøj man skal have på. Barnet begynder at tage tøj på.

Samarbejde med forældre om børns læring

Sådan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring

- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.

Vi har en anerkendende og ressourceorienteret tilgang til forældresamarbejdet. I vores daglige samarbejde med forældre, er vi optagede af det enkelte barn, vi er til stede og nærværende i mødet med det enkelte barn og dets forældre. Vi er bevidste om at dialogen med forældre består af små fortællinger om barnet og dets trivsel, vi er åbne og ærlige i dialogen og får fortalt både det, der lykkedes, og det som kan være udfordrende.

I Silkeborg Kommune arbejder vi med 'trivsel på tværs' (se på Silkeborg Kommunes hjemmeside: [link](#)). I den forbindelse har vi trivselsvurderinger to gange om året og holder fokus møder og forældresamtaler efter behov.

Vi har flere forskellige arrangementer og traditioner i Skovgården, f.eks.: Sommerfest, forældrearbejdsdag, Forældrekafe, Bedsteforældredag, Forældremøde, som det fremgår af vores årshjul.

Disse afholdes for at styrke koblingen mellem hjem og daginstitution. Derudover har forældrene mulighed for, under hyggelige omstændigheder at møde hinanden og skabe nye relationer til andre forældre. På samme måde skabes der muligheder for mere uformelle og hyggelige snakke personale og forældre imellem, som skaber grobund for et tæt og tillidsfuldt samarbejde.

Ex: Hvis et barn bider eller slår meget i en periode, er vi meget opmærksomme på at forældrene naturligvis er orienteret, men også at forældrene samtidig får positive fortællinger om barnet. Vi kan sige til forældrene som henter: " Dit barn har leget længe sammen med to andre børn i dag. Det går godt når jeg er ved siden af og guider, og det fortsætter vi med i en periode".

Sammenhænge

Sådan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de yngste børn, så det skaber sammenhæng fra hjem til dagtilbud og fra dagtilbud til dagtilbud.

Sådan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen.

- **Sammenhæng.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

Sammenhænge handler i Skovgården om at skabe kvalitet, tryghed og udviklingsstøttende overgange mellem hjemmet og vuggestue, mellem vuggestue og børnehave, mellem dagpleje og børnehave og endelig mellem børnehave og skole.

Vi holder overleveringssamtaler i forbindelse med skiftet mellem vuggestue og børnehave eller ved institutionsskift.

Vi holder opstartssamtaler, når et nyt barn starter hos os. Her informerer vi om dagligdagen og laver en forventningsafstemning med forældrene. Ved overgang mellem tilbud udarbejdes en overgangsbeskrivelse (som er en del af trivsel på tværs).

Vi holder 3 måneders-samtaler sammen med forældrene omkring opstarten, om indkøringen og om fokus fremadrettet.

Særligt for sammenhænge i perioden op til skolestart: Her har vi et tæt samarbejde med skolen. Vi holder overleveringsmøde med skolen, hvor vi bl.a. samarbejder om en god klassefordeling. Med forældrene holder vi ligeledes en samtale, hvor overgangsbeskrivelsen bliver præsenteret, og forældrene bidrager med deres perspektiv.

Eks: De sidste 6 måneder af barnets børnehavetid tager maxigruppen på besøg på skolen en gang om måneden. Dette for at lære skolens rammer og de nye voksne at kende. En af gangene bliver der arrangeret en fælles frokost. Dette giver god mulighed for at møde hinanden på tværs og møde sine kommende klassekammerater, samtidig med at man har sine kendte voksne og legekammerater med.

Inddragelse af lokalsamfundet

Sådan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn

Inddragelse af lokalsamfundet betyder i Skovgården, at vi er optagede af at finde ud af, hvordan vores børn kan nyde godt af alle de fantastiske muligheder, vi har i vores lokalområde. Det hedder 'det åbne dagtilbud', og det handler om at finde de gode og spændende læringsmiljøer mellem dagtilbud og lokalområdet indenfor bl.a. erhverv, fritid og kultur.

Eks: I julemåneden har vi et forløb med Balle Kirke, hvor vi kommer på besøg i kirken med vores børn, og her får vi fortællingen om julen og børnene deltager i et skuespil om julefortællingen. Den tilbagevendende begivenhed favner både tradition, sammenhæng og tilknytning til lokalsamfundet.

De seks læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer, samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Den pædagogiske læreplan beskriver, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.

Det pædagogiske læringsmiljø skal;

- understøtte de to pædagogiske mål for temaet
- tage udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

Sådan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling:

Eksempler fra vuggestue praksis:

- Et barn vil gerne have mere brød og får at vide, at han kan gå over til den voksne ved det andet bord, for at bede om et nyt stykke. Barnet sidder et stykke tid inden han kravler ned og går over og henvender sig til den anden voksne. Han beder om mere brød og går glad tilbage og spiser det. Da dette brød, også er spist vil han igen have mere. Han bliver opfordret af den voksne ved bordet til igen at gå over til det andet bord og bede om mere brød, hvilket han gør med det samme.
- Fire børn kommer ind i garderoben udefra. De to af dem har svært ved at få støvlerne af. De børn som allerede er ude af tøjet, bliver opfordret af den voksne, til at hjælpe de andre med at få støvlerne af. Børnene understøttes i samspillet mellem hinanden og udviser hjælpsomhed.

Eksempler fra børnehave praksis:

- Et barn i børnehaven bruger lang tid på at tage sit overtøj på. Den voksne kan se, at det er frustrerende for barnet og italesætter, at hun kan se, at barnet øver sig. Der sidder et barn ved siden af, som mestrer at tage sit overtøj på, og den voksne inddrager dette barn. De har sammen en snak om, hvordan man kan lære ved at øve sig.
- Når vi holder samling, har vi en 'tale-turtle', som kommer frem fra sin kuffert. Børnene ved, at det barn som har 'tale-turtle', har ordet mens de andre lytter.

Social udvikling

Sådan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling

Eksempler fra vuggestue praksis:

- Fire børn fra en vuggestuegruppe skal på tur. De voksne har aftalt, at børnene skal holde i hånden to og to. På vejen tilbage skifter de gå makker for at få øje på nye legerelationer.
- Børnene skiftes til at skubbe hinanden på gyngen. De lærer at stå i kø, vente på tur samt give plads til andre.

Eksempler fra børnehave praksis:

- I børnehaven eksperimenterer en drengegruppe med slås-leg, hvor de henter inspiration til rolle og handling fra LEGO-universet Ninjago. Det er en legeform, som drengene ofte igangsætter sammen, og som også samler drengene på tværs af alder og grupper. Men det er også en leg, som det kan være svært og agere i. Hvordan siger man stop i legen, hvordan leger man slås leg uden at nogen bliver kede af det og hvad kan man gøre, når der er nogen der bliver kede af det i legen? Her understøtter de voksne legen, ved at hjælpe børnene med at lave spilleregler. De voksne stiller sig til rådighed og følger legen, og kommer med handlemuligheder, når der er behov for det.
- I børnegruppen er der et barn, som er rigtig god til at spille skak, men som ellers ikke er deltagende i legen på legepladsen. De voksne igangsætter en skakturnering, hvor de andre børn lærer spillet af barnet. På den måde får de andre børn øje på barnets gode kompetencer og det barn får mulighed for at byde ind med det, som han er god til og interesseret i.

Kommunikation og sprog

Sådan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog:

Eksempler fra vuggestue praksis:

- Til formiddagssamling er der flere sangkufferter, med forskellige objekter, som symboliserer den sang vi skal til at synge - en ko til "Jens Petersens ko den har horn", en giraf til "giraffen gumle" osv. Sangen understøttes med fagter, så selv de helt små børn kan være med.
- Ved højtlesning i vuggestuen bruger vi "dialogisk læsning" hvor børnene aktivt er med til at læse i bogen. Her snakker vi om hvad der er på billederne, begreber, farver og derigennem kan børnene bidrage med egne erfaringer. "Se der er en traktor, sådan en har min morfar også". Der er blå bold i bogen - "Peter har hjemmesko på, der er blå ligesom bolden".

Eksempler fra børnehave praksis:

- Til samling læser den voksne ugens rim højt- "der var engang en mand" Vi siger rimet højt sammen, så børnene selv er med i højtlesningen. Vi snakker om rimets betydning, forstår vi alle ord. om hvilke ord der rimer mand-spand. Vi øver det hele ugen sammen og forældrene får kendskab til rimet, så de også kan øve det hjemme.
- I børnehaven er der etableret en sproggruppe, hvor fire børn går fra en gang om ugen sammen med sprogpedagogen. Her veksles der mellem dialogisk læsning, rammesatte

lege og børneinitieret leg, som den voksne følger. Gruppen er sammensat med henblik på de enkelte børns behov for sprogstimulering og på deres sociale relationer.

Krop, sanser og bevægelse

Sådan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse:

Eksempler fra vuggestue praksis:

- Vi er på vej ned fra bordet. Børnene foreslår, at vi skal danse til "hoppesangen", som er en bevægelsessang, de rigtig godt kan lide. Vi sætter gang i musikken og straks er der gang i de forskellige ting, vi skal gøre til musikken - hoppe, svømme, løbe, cykle, danse. Selv de yngste på stuen forsøger at være med, når de kan se, at både de store børn og de voksne er med i de sjove ting, vi skal gøre. På denne måde får børnene rørt sig og får fornemmelsen af, hvad de kan med deres krop og det er tydeligt, at de lærer fra gang til gang.

Eksempler fra børnehave praksis:

- Stuen tager på tur ud af børnehaven. De voksne har rasle æg med, da stuens børn tidligere har talt om, at de ligner en klapperslange der snor sig, når de går. Den voksne der går forrest begynder at gå fra den ene side af stien til den anden, børnene følger rytmen og rækken snor sig af sted. Den voksne der går bagerst med et barn, ryster ægget og et barn udbryder; ej det lyder som en ægte klapperslange. Stuen stopper ved brombærbuskene og her skal der smages bær. De voksne beder børnene om at lukke øjnene og lytte til de lyde de kan høre. 'En græshoppe', siger et barn og 'en fugl', siger et andet. Stuen ender ved tre store klatretræer, de voksne motiverer børnene til at prøve at klatre. En dreng kommer højt op og råber stolt at han er en fugl. Et andet barn har svært ved at komme ned. Drengen der sidder på grenen, tilbyder sin hjælp; 'du skal tage fat i den der gren og så sætte foden derover'. Da stuen kommer tilbage, har en voksen på legepladsen placeret en træplanke mellem to borde og med hjælp fra børnene lagt bildæk frem så de sammen har lavet en stor motorikbane.

Natur, udeliv og science

Sådan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science:

Eksempler fra vuggestue praksis:

- Vi følger årets gang i naturen. Plukker anemoner om foråret og samler nødder og blade om efteråret. Mærker vejrets skiften fra solen der varmer, til vinden der bider og sneen er er kold og våd. De ting vi finder i naturen, tager vi med hjem og bruger bl.a. til at smage på og til at lave kreative ting.
- På ture rundt i lokalmiljøet tager vi billeder af de ting vi møder - ænderne i søen, hunden der er ude at gå og en traktor der arbejder. Billederne printer vi ud og hænger op på stuen eller lægger dem ud på AULA, som børnene sammen med deres forældre kan se, hvad vi har oplevet.

Eksempler fra børnehave praksis:

- I børnehaven har et barn fundet en død tudse på legepladsen. Pædagogen og en lille gruppe børn slutter sig til barnet og sammen kigger de på den døde tudse og taler om, hvordan den mon døde. Den kan ikke være blevet kørt over, for den er ikke flad. Et andet barn opdager, at der er et hul i tudsen, som om den er blevet hakket i. Det kan være en fugl, der har hakket i tudsen. Men hvilken fugl, mon? spørger pædagogen. Dette spørgsmål giver anledning til, at børnene får talt om de forskellige fuglearter næb. En spætte kan hakke med sit spidse næb, men hvad med solsorten? Eller kragen? Børnene går derefter sammen med pædagogen på opdagelse i de forskellige fugles fødeemner, og dermed på sandsynlige svar på, hvilke naturlige fjender en tudse har.
- I børnehaven har de voksne iværksat et 'krible-krable'-projekt, på den ene af stuerne, hvor de både bruger legepladsens rum til at gå på opdagelse og også tager på ture i den omkringliggende natur og går på opdagelse. De finder mange spændende spindlere, insekter og også larver: Mariehøns, sommerfuglelarver, løbebiller, skarnbasser og edderkopper. De undersøger sammen på Ipad, i bøger og på billeder, hvordan insekterne ser ud, hvad de spiser, hvordan de lever og hvilke ligheder og forskelle, der er mellem de forskellige. En væg på stuen er efterfølgende blevet dekoreret med fotos, tegninger og tekst fra krible-krable-projektet, og børnene bruger fortsat væggen til at tale om dyrene men også om de oplevelser de sammen har haft, når de har været på ture.

Kultur, æstetik og fællesskab

Sådan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab:

Eksempler fra vuggestue praksis:

- En gruppe med 4 børn skal igennem en uge have et tema om fisk. De starter med at gå i Rema og ser en fisk i køledisken og smager på forskellige fisk til frokost. En anden dag i forløbet er de med til at partere en fisk. Herefter maler de på et stort stykke papir, som skal forestille havet, hvorefter de laver fisk ud af gamle cd'er, paptallerkener klippet som fisk med pynt på samt plastposer, der er pustet op, hvor de skal lime pynt på. Disse ting sættes derefter fast på det hav, de selv har været med til at male dagen før. Igennem et sådant forløb understøttes læringsmiljøet betragteligt både i forhold til kultur, æstetik og fællesskab.

Eksempel fra børnehave praksis:

- I en af børnehavegrupperne er der mange nystartede børn og med en overvægt af 3årige. De voksne ønsker at styrke stuens fællesskab. Oplevelsen af at høre til, være deltagende og være en vigtig del af fællesskabet på stuen. De voksne sætter fokus på den daglige samling, som holdes omkring det runde tæppe. Det indtænkes hvordan og hvor længe samlingen skal tilrettelægges, så alle børn har mulighed for at være deltagende. Vi kører den samme struktur/ ramme, så det bliver genkendeligt for børnene:
 - Goddag sang
 - Navnerunde - hvem er vi og hvem mangler vi?
 - Italesætter at vi savner dem der ikke der og glæder os til de kommer igen. Taler om hvordan vi kan få hinanden til at føle os velkomne (sige hej/ godmorgen osv.)

- Piktogrammer - hvad skal vi efter samling
- Sang eller lille leg
- vi afslutter med slut-rim

Efter 3 uger oplevede vi at børnene synger og danser med til goddag sangen. De har styr på, hvor vi holder samling og samlingens start, midte og afslutning. Vi oplever at børnene har opnået en større fællesskabsfølelse og tilhørsforhold til stuen. Børnene taler om, hvem der mangler, at de savner dem, spørger ind til hinandens fortællinger. Vi oplever at det er muligt for alle børn at deltage der hvor de er.

I processen justerede de voksne deres praksis i samling ifht:
Mere visuelt, mindre voksentale og mere fokus på sangen og rytme, faste pladser og kortere tid til samling.

- IPads og andre digitale redskaber stifter børnene bekendtskab med i børnehavens daglige praksis. Vores fælles mediedag på tværs af Skovgården er et eksempel på, at vi sammen med børnene går på opdagelse i digitale mediers pædagogiske potentialer ift. kreativitet, etik, sociale kompetencer og dannelse

Evalueringsskulturer

Sådan skaber vi en evalueringsskulturer, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø

Det vil sige, sådan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de pædagogiske mål

I skovgården arbejder vi med et læreplanstema for et halvt år af gangen, som vi har særligt fokus på.

Forår 2024: Alsidig personlig udvikling

Efterår 2024: Kommunikation og sprog

På personalemøde i hhv. februar og august starter vi temaet op. Der kan være et oplæg fra kollegaer, praktiske øvelser og/eller pædagogiske diskussioner/inspiration i grupper på tværs af børnehuse ud fra ex en artikel eller anden litteratur.

Herefter får hver enkelt stue til opgave at udarbejde en SMITTE som omhandler det valgte tema.

SMITTE: (fx Alsiddig personlig udvikling)

Sammenhæng	
Hvad er baggrunden for det mål vi skal arbejde med?	
Mål	
Succeskriterie? Hvor ofte kan vi forvente det sker, for at vi kan sige vi har nået målet? Vær realistiske.	
Inklusion	
Hvordan kan alle børn kan være deltagende og trives i den måde vi organiserer os på?	
Tegn	
Hvordan kan vi se vi er på rette vej?	
Tiltag	
Hvad er første skridt? Hvem gør hvad? Helt konkret?	
Evalueringsform	
Hvilken dokumentation/data vil vi indsamle systematisk? I kan vælge at indtænke - Børneperspektiv - Medarbejderperspektiv - Forældreperspektiv Hvilken form? Hvem gør hvad hvornår? Vær konkrete – småt men godt	
Evaluerings Tidspunkt	
Evaluering	
	1) Hvad kan vi se ud fra de indsamlede data? 2) I hvor høj grad vurderer vi at vi er lykkedes med vores mål? Uddyb 3) Hvilke værdier fra blomsten har vi særlig set være i spil? Hvordan? 4) Hvad er vi blevet klogere på og hvad vil vi ændre til næste gang?

I juni og november bliver SMITTE evalueret på et personalemøde. Vi kvalificerer vores evalueringer og dermed justeringer ved at vi laver devalueringer ca. midtvejs i processen.

Vi er vedholdende på den overordnede struktur i vores evalueringskultur, og med et øget fokus på dataindsamling og analyse af data. Således bliver strukturen genkendelig

Vi har udarbejdet en idebank med forskellige eksempler på former for dataindsamling. Denne bliver udbygget i takt med, at vi gør os flere erfaringer.

Udover SMITTE har vi udarbejdet "evalueringsblomsten". Her sammenholder vi temaet til værdierne i blomsten, f.eks. Sprog og kommunikation. Hvordan forholder vi det til forældresamarbejde, dannelse, børnefællesskaber m.m.?

Modellen er tænkt således, at vi får både systematik og evaluering implementeret i vores pædagogiske praksis. Derudover skal modellen sikre, at vi forholder os til værdierne i det fælles pædagogiske grundlag (den indre blomst i læreplans blomsten) når vi arbejder med læreplanstemaerne. Det er vigtigt at være konkret ift. fokus, da det letter den videre proces

1. På det første personale-/stuemøde bliver I enige om i hvordan I vil fokusere på læreplanstemaet. Vær konkret.
2. Der skrives læreplanstema og kontekst ind i blomstens midte (f.eks.: sprog og kommunikation når vi er i garderoben).
3. Dernæst ser I på værdierne, og overvejer hvilke der er i spil og på hvilken måde. Brug støttespørgsmålene til 'procesdelen'. I skal ikke forholde jer til alle værdierne men vær åbne for få øje på værdier, som I ikke på forhånd havde tænkt ind.
4. Der udfyldes en SMTTE over temaet, hvor sammenhæng, mål, tiltag og tegn skrives ind. Overvej også hvordan I vil indsamle data. Under 'evaluering' skriver I de overvejelser ind, som I gjorde jer tidligere (pkt. 3). Det er disse overvejelser I senere skal evaluere.
5. Så følger perioden, hvor I har fokus på jeres tema og den valgte kontekst.
6. På det næste personalemøde/stuemøde laver I jeres evaluering. Brug støtte spørgsmålene til 'evalueringsdelen'.

Støttespørgsmål til procesdelen:

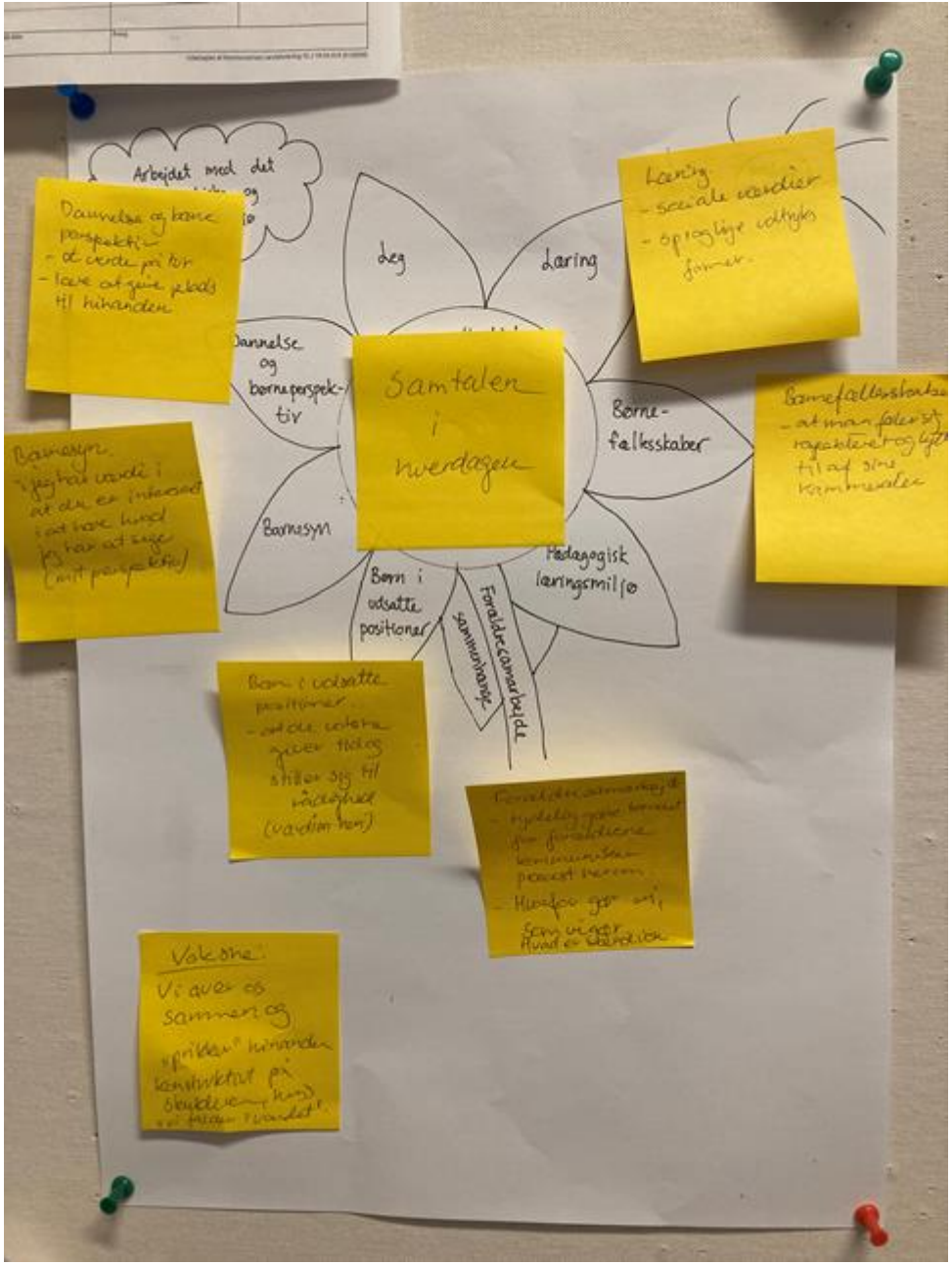
Se på hver enkelt værdi og overvej:

- 1: Hvordan forholder vi vores tema til værdierne i det fælles pædagogiske grundlag, f.eks. forældresamarbejde, dannelse og børnefællesskaber?
- 2: Hvad vil vi konkret gøre for at værdierne kommer i spil når vi arbejder med vores tema?

Spørgsmål til evalueringsdelen:

- 1: Hvordan kom værdierne i spil i vores tema og hvad bidrog det fokus til i praksis?
- 2: Hvad tager vi med herfra af succeser eller udviklingspunkter?

På følgende side ses et eksempel på, hvordan evalueringsmodellen bliver brugt. Her ift. temaet 'sprog og kommunikation'.

Sådan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år

I Skovgården vil vi evaluere arbejdet med den pædagogiske læreplan hvert andet år. Vi vil inddrage vores faglige fyrtårne i planlægningen af den selvevaluering, som vil ske på det fælles P-møde i årets 1. kvartal. Vi vil i vores selvevaluering tage udgangspunkt i EMUs redskab til selvevaluering: <https://emu.dk/dagtilbud/evaluerende-paedagogisk-praksis/redskab-til-selvevaluering>

Vi vil lave evalueringen således, at det bliver gruppearbejde i grupper på tværs af Skovgården, hvor hver gruppe forholder sig til en række refleksionsspørgsmål, der knytter sig til det fælles pædagogiske grundlag.

Evalueringen vil efterfølgende bidrage med tilføjelser til den pædagogiske læreplan.
